

Kołobrzeg, 24.10.2023 r.

ZGWL.WZU.0007.06.2023

STANOWISKO

**Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
nr 06/2023 z dnia 24.10.2023 r. w sprawie:**

**przekształcenia stosunku pracy Skarbnika
w jednostkach samorządu terytorialnego na umowny**

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, działając na podstawie § 4 pkt.1 i 4 w związku z § 19 ust.1 pkt.14 Statutu pragnie wyrazić swoje stanowisko w sprawie zmiany sposobu zatrudnienia skarbnika w JST.

Stosunek pracy ze skarbnikiem, co wynika z przepisu art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych następuje na skutek powołania, którego dokonuje odpowiednia rada na wniosek wójta, starosty albo marszałka województwa. Obowiązujące przepisy ustaw ustrojowych wskazują na skarbnika jako pracownika samorządowego powoływanego i odwoływanego przez organ stanowiący na wniosek organu wykonawczego to obecnie najmniej stabilna podstawa zatrudnienia.

Podczas II Forum Skarbników Województwa Lubuskiego, szeroko omawiana była tematyka sposobu zatrudnienia skarbnika w JST. Przytaczano wnioski kierowane zarówno przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych jak i Krajową Radę Forum Skarbników postulujących o zmianę przepisów regulujących przekształcenie nawiązania stosunku pracy z powołania w umowę o pracę i zwracano uwagę na pozycję prawną skarbnika w jednostkach samorządu terytorialnego. Należy podkreślić, że jest to stanowisko, które jest jednym z najbardziej odpowiedzialnych stanowisk w samorządzie, a mające przy tym najmniej stabilną podstawę zatrudnienia, czyli powołanie.

Stanowisko skarbnika jednostki sektora finansów publicznych należy do jednego z najbardziej odpowiedzialnych, ale też wyposażonych w szerokie kompetencje, stanowisk związanych ze sferą finansów publicznych. W praktyce oznacza to, że skarbnik posiada najszerszą wiedzę na temat kondycji finansowej JST, w której zostało mu powierzone stanowisko, a z tego powodu ma również największy, poza organem wykonawczym, wpływ na kształt i rozwiązania przyjęte w budżecie jednostki.

W konsekwencji do jego zadań należy m.in. stałe kontrolowanie stopnia realizacji budżetu, a co za tym idzie – wykrywanie zagrożeń w postaci przekroczenia planowanych wydatków lub niewykonania budżetu. Zakres odpowiedzialności skarbnika, jest zatem niezwykle szeroki, a sam skarbnik to osoba bardzo ważna z punktu widzenia ciągłości funkcjonowania JST.

Stosunek pracy powstały na podstawie powołania jest mniej bezpieczny dla pracownika niż ten, który powstał na skutek zawarcia umowy o pracę. Przejawia się to przede wszystkim w mniejszej trwałości tego stosunku prawnego, ponieważ pracownik może być w każdym czasie pozbawiony pracy. Tak jest w przypadku skarbnika zatrudnionego na podstawie powołania może on być w każdym czasie- niezwłocznie lub w określonym terminie - odwołany ze stanowiska przez organ, który go powołał bez uzasadnienia. Odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę.

Oczekuje się, że Skarbnik, którego określa się jako strażnika finansów publicznych musi myśleć długofalowo, nie tylko z perspektywy jednej kadencji. Musi mieć możliwość wskazywania zagrożeń, także tych ewentualnych, a szczególnie teraz w dobie kryzysu finansowego, wyzwań oszczędnościowych. W celu umożliwienia mu prawidłowego wykonywania powierzonych obowiązków i zwiększenia stabilności zatrudnienia oraz zapewnienia takiego samego komfortu pracy jak mają pozostali pracownicy samorządowi powinniśmy dążyć do tego, żeby sposób zatrudnienia skarbnika zmienić na umowę o pracę.

Takie zmiany pozwolą pełnić funkcję Skarbnika z większą pewnością podejmowania trudnych decyzji i zmniejszyć obawy utraty stanowiska bez uzasadnienia. Przełoży się to na jeszcze sprawniejsze i bezpieczne zarządzanie gospodarką finansową JST, zapewniając ciągłość funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego.

Podkreśla się, że skarbnik jest to szczególna funkcja w JST, ale zapomina się dodać, że bez żadnej „szczególnej”, a właściwie nawet podstawowej ochrony stosunku pracy, takiej jaką ma każdy pracownik samorządowy zatrudniony na umowę o pracę. Tego przykładem jest też zmniejszona ochrona przedemerytalna. Zgodnie z ogólną normą wyrażoną w art. 39 Kodeksu pracy, pracodawca nie może wypowiedzieć umowy o pracę pracownikowi, któremu brakuje nie więcej niż 4 lata do osiągnięcia wieku emerytalnego, jeżeli okres zatrudnienia umożliwia mu uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku. Tymczasem przy powołaniu okres ochronny jest krótszy i wynosi 2 lata do nabycia uprawnień emerytalnych.

Należy zwrócić uwagę, że jeszcze kilka lat temu analogiczną sytuację z nawiązaniem stosunku pracy mieli sekretarze i po wielu postulatach ze środowiska sekretarzy zostało to zmienione, dlatego powinniśmy dążyć do tego, żeby sposób zatrudnienia skarbnika został przekształcony na umowę o pracę.

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego wyraża pogląd aby jak najszybciej zastąpić powołanie umową o pracę, tak by w skończyć z tą fałszywą iluzją stabilności zatrudnienia skarbnika - jako osoby wykonującej strategiczne zadania w funkcjonowaniu JST i jednocześnie zapewnić taki sam komfort pracy na tym stanowisku jaki mają pozostali pracownicy samorządowi.

PREZES
Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego

Marek Cebula